

Maskinkonstruktion

MF1039 - DoP Komponenter

MF1044 - Maskinkomponenter

6 högskolepoäng för CDEPR2, CINEK2 (PFRI) och CMAST2

KURS-PM VT 2017

Kursinnehåll

I denna kurs kommer ni bli bekanta med några vanliga maskinelement (maskinkomponenter). Dessa maskinelement är ofta standardiserade för att kunna monteras tillsammans med andra maskinelement till system av komponenter. I kursen lär ni er *benämningar* på olika typer av komponenter, hur de är *standardiserade*, hur de är *uppbyggda* och hur de *fungerar*.

För de flesta maskinelementen finns det standardiserade beräkningsmodeller. I kursen kommer ni att förstå hur dessa modeller är uppbyggda samt hur man använder dessa modeller för att *analysera*, *dimensionera* och *välja* maskinelement.

De viktigaste maskinelementen som tas upp i kursen är:

☐ Kopplingar ☐ friktionskopplingar ☐ lamellkopplingar ☐ centrifugalkopplingar ☐ viskösa kopplingar	☐ Lager ☐ torr- & blandfriktionslager ☐ rullningslager ☐ fullfilmslager (ej beräkningar) ☐ ledlager (ej beräkningar)	☐ Axel-navförband ☐ press & krympförband ☐ kilförband ☐ splinesförband ☐ axiella låsningar
☐ Växlar ☐ kuggväxlar ☐ planetväxlar ☐ remväxlar ☐ kuggremsväxlar ☐ kedjeväxlar	☐ Bromsar ☐ skivbromsar ☐ trumbromsar ☐ bandbromsar	☐ Skruvar
		☐ Fjädrar
		☐ Tätningar

Förkunskaper

Kursen kommer att tillämpa tidigare inhämtade kunskaper i CAD, mekanik, hållfasthetslära och matte/numme och applicera dessa kunskaper på olika maskinelement. Mer specifikt förväntas att ni redan kan

- Skapa CAD-modeller (PART- och ASSEMBLY-modeller i SolidEdge)
- Göra kraftanalyser av både statiska och dynamiska förlopp ($F = m\ddot{x}$, $M = J\ddot{\phi}$)
- Förstå och kunna tillämpa grundläggande begrepp i hållfasthetslära så som spänning, utmattning, deformation, dragning, skjuvning, vridning, böjning, flytvillkor, materialparametrar (sträckgräns, brottgräns, E-modul, poissons tal), mm.

Undervisningsformer

Föreläsningarna är 19 st á 2 h med teorigenomgångar och problemlösning.

Räknestugorna är 9 st á 2 h där ni kan arbeta med och få hjälp med kursens inlämningsuppgifter.

Laborationerna är 3 st á 2 h. Dessa ligger på icke schemalagd tid och anmälan görs på <http://bokning.md.kth.se/bokning/index.htm?>. Logga in med ert KTH-id och registrera er på RÄTT kurs

- MF1039--DoP Komponenter--VT17 för CDEPR2 och CINEK2 (PFRI)
- MF1044--Maskinkomponenter--VT17 för CMAST2

Normalt godkänns förberedelseuppgift och laboration under labbtillfället.

Lärare och kontaktinformation

Föreläsningarna hålls i huvudsak av kursansvarig. De två kursassistenterna handleder inlämningsuppgifterna på räknestugorna.

Kursansvarig	Claes Tisell	ctisell@kth.se	08 - 790 9048
Kursassistent	Ellen Bergseth		
Kursassistent	Kenneth Duvefelt		
Labbassistent	Peter Carlsson		

I kursen administreras i **Bilda** där ni hittar specifikt material för denna kursomgång som föreläsning-OH, inlämningsuppgifter, extentor etc. Alla som är kursregistrerade på kursen har tillgång till Bilda. Om inte kursen finns i Bilda måste ni kursregistrera er, om inte det går måste ni gå till studievägledaren för att först bli antagna till kursen.

Kurslitteratur

Kurslitteraturen består av tre böcker. Huvudboken (1) säljs på kårbokhandeln och de övriga (2-3) säljs på ITM-skolans teknologexpedition. Kompendierna kan köpas begagnade, dock ej äldre än nedanstående angivna upplagor.

1. Olsson, K-O., Maskinelement, ISBN 91-47-05273-2 ca 500 kr
2. *Maskinelement Handbok*, Maskinkonstruktion, KTH, 2008 ca 100 kr
3. SKF Rullningslager, 10 000 SV, Januari 2014 ca 20 kr
(Engelsk upplaga - SKF Rolling bearings, 10 000 EN, October 2012)

ITM-skolans teknologexpedition

Kontakt: Brinellvägen 68, entréplanet 08 - 790 8200 expnord@itm.kth.se
Hemsida: <http://www.kth.se/itm/utbildning/studexp-itm/studentexpedition>

Examination

För att hela kursen skall bli godkänd måste följande moment fullgöras och godkännas:

- **Inlämningsuppgifter**, 2 hp (INL2). Samtliga delmoment måste klaras av under samma kurstillfälle för att detta moment skall bli godkänt. I annat fall måste samtliga uppgifter göras om vid ett senare kurstillfälle. Momentet innehåller följande obligatoriska delmoment
  - **10 st individuella inlämningsuppgifter (I1-I10)**. Dessa uppgifter finns i Bilda och rättas automatiskt där. Uppgifterna läggs ut efter motsvarande föreläsning. Samtliga uppgifter ska ha lämnats in med godkänt resultat senast 2017-03-19.
  - **1 st gruppvis inlämningsuppgift (G1)**. Denna uppgift finns i Bilda och utförs i grupper om 3-4 studenter. Uppgiften läggs ut efter motsvarande föreläsning. Uppgiften ska lämnas in ca 1-2 veckor efter att den har delats ut, exakt datum finns i Bilda.
  - **3 st laborationer (L1-L3)**. Laborationer och förberedelseuppgifter ska vara godkända.
- **Tentamen**, 4 hp (TEN1). Godkända hjälpmedel vid tentamen är räknedosa, skrivmaterial, handbok och SKF-katalog. En godkänd tentamen betygsätts med betygen A-E vilket också ger kursens slutbetyg. Det är obligatorisk föransmälan till samtliga tentamina och den skall ske på "*mina sidor*" senast 2 vecka före tentamenstillfället. En för sen anmälan kan accepteras av kursansvarig i mån av plats. Avsnällningar kan göras fram till tentamenstillfället. Anvisad salsplacering på tentamen fås via mailas kvällen innan tentamen.
- **OBS!! För CMAST** gäller MF1044 som förkunskap till kursen MF1045. MF1045 kräver att ett av de två examinationsmomenten i MF1044 (INL2 eller TEN1) är godkänt för att få delta i MF1045.
- **OBS!! För CDEPR** gäller MF1039 som parallell förkunskap till kursen MF1064. I MF1064 behöver ni använda kunskaper om komponenter i projektet och någon inlämningsuppgift.

Preliminärt Schema MF 1039 & MF1044 VT 2017 Period 3

V3	Ons	18-jan	10-12	F1	Intro / Växlar	Q1
		18-jan	15-17	F2	Växlar	Q1
	Fre	20-jan	10-12	F3	Tribologi / Hertz / Delskade	Q1
		20-jan	15-17	RS1	I1 –Transmission	E31, E51
V4	Tis	24-jan	15-17	RS1	I1 –Transmission	B242
	Ons	25-jan	10-12	F4	Tribologi / Hertz / Delskade	Q1
	Tor	26-jan	8-10	F5	Kuggdimensionering	Q1
		26-jan	10-12	RS2	I2 – Kuggdimensionering	Q21, Q31
V5	Mån	30-jan	16-18	F6	Planetväxlar	Q1
	Tis	31-jan	10-12	F7	Glidlager	Q1
	Ons	01-feb	8-10	RS3	I3 – Glidlager	Q21, Q31
	Tor	02-feb	15-17	F8	Rullningslager	Q1
	Fre	03-feb	8-10	F9	Rullningslager / Ritn.läsning	Q1
V6	Mån	06-feb	15-17	RS4	I4&G1 – Rullningslager	B242
	Tis	07-feb	15-17	RS4	I4&G1 – Rullningslager	Q31, Q33
	Ons	08-feb	8-10	F10	Rullningslager	Q1
	Tor	09-feb	10-12	F11	Bromsar / Hydraulik	Q1
	Fre	10-feb	10-12	RS5	I5-7 – Broms & Koppl	M33, M35
		15-17	RS5	I5-7 – Broms & Koppl	B242	
V7	Tis	14-feb	8-10	F12	Bromsar / Kopplingar	Q1
	Ons	15-feb	8-10	F13	Kopplingar	Q1
	Tor	16-feb	8-10	RS6	I5-7 – Broms & Koppl	M32, M33
		16-feb	10-12	F14	Skrubar	Q1
V8	Mån	20-feb	15-17	F15	Skrubar	Q1
	Tis	21-feb	15-17	RS7	I8 – Skruvförband	Q26, Q31
	Ons	22-feb	15-17	F16	Skrubar	Q1
	Tor	23-feb	13-15	F17	Toleranser / Axel-Nav	Q1
	Fre	24-feb	13-15	RS8	I9-10 – Skruvförband	Q34, Q36
V9	Ons	01-mar	8-10	F18	Axel-Nav / Fjädrar	Q1
	Tor	02-mar	15-17	F19	Reserv / Inför tentan	Q1
	Fre	03-mar	10-12	RS9	Reserv	Q31, Q34
V11	Mån	13-mar	14-19	T E N T A		
V23	Fre	09-jun	08-13	O M T E N T A		
V4-5	Laboration 1		Motorsåg			
V6-7	Laboration 2		Kuggväxel			
V8-9	Laboration 3		Skruvdragare			